

POSUDEK OPONENTA MAGISTERSKÉ PRÁCE

Téma diplomové práce: Megido ve Starém zákoně a v světle současné archeologie

Jméno studenta: Jitka Bémová

Posudek vypracoval: Jiří Beneš

Popis práce:

Magisterská (diplomová) práce má 83 stran (včetně strany titulní, obsahu a prohlášení, poděkování a anotace). Obsahuje stanovené formální náležitosti: nadpis v angličtině, obsah (desetinně tříděný), úvod a závěr, bibliografie (třístránková a strukturovaná včetně internetových zdrojů), poznámkový aparát (218 poznámek) a anglické dvoustránkové Summary. Nadto lze v magisterské práci nalézt českou a anglickou anotaci se soupisem klíčových slov a sedm příloh (fotografie a mapy, včetně seznamu příloh).

Jitka Bémová se ve své práci věnuje komparaci biblických (starozákonních) zpráv o Kenaanském městě Megido s archeologickými poznatky vyvozenými z vykopávek. Své úvahy vřazuje do širokého historického rámce – od rané doby bronzové po 8.stol. př. o.l. Svou koncepci představuje v Úvodu, kde se také konfrontuje s rozdílnou datací starověkých období. Vlastní stať má čtyři kapitoly:

1. Kanaan. Popisuje a) historický, místopisný a společenský kontext oblasti, kde se Megido nachází, včetně poznatků z dlouhodobého archeologického průzkumu této oblasti; b) společenské a náboženské proměny Kanaanu; c) vývoj a funkci osídlení Kanaanu; d) charakteristiku pěti typů obyvatel Kanaanu.
2. Ve druhé kapitole uvádí čtyři teorie o příchodu Izraelitů do Egypta.
3. Třetí kapitola obsahuje teorie o raném osídlení Megida a vlivu Egypta na jeho kulturní a společenský rozvoj na základě reflexe archeologických vykopávek. Vedle toho se zde Jitka Bémová věnuje a) krátkému přehledu dějin Egypta v komparaci s rekonstrukcí dějin Megida, aby podtrhla významné postavení tohoto kenaanského městského státu; b) reflexi izraelského vlivu na destrukci a novou výstavbu Megida po izraelské invazi do Kanaanu; c) reflexi historické autenticity Davidova a Šalamounova království v Kanaanu.
4. Kapitola „Megido a Izrael“ je nejrozsáhlejší a tvoří těžiště práce. Zde se Jitka Bémová zabývá zmínkami o Megidu ve Starém zákoně, kritickou reflexí vlivu izraelských králů na rozvoj města (nebojí se ponechávat archeologické poznatky v kontrastu s biblickými zprávami), popisem staveb objevených v Megidu archeologickým průzkumem a významem Megida po obsazení Kanaanu Asýrií.

V poměrně rozsáhlém závěru shrnuje poznatky svého zkoumání a změny v pohledu na dějiny starověkého Izraele, k nimž nové archeologické výzkumy zavdaly podnět.

Hodnocení práce:

Diplomová práce Jitky Bémové je pečlivá a solidní, přehledně a promyšleně seřazená. Neobjevil jsem v ní žádné podstatné formální nedostatky. Svá tvrzení má podložena přiměřenou odbornou literaturou jak z archeologické, tak z biblické oblasti (práce s literaturou je vynikající). Interpretaci archeologických poznatků provádí v patřičném historickém kontextu a archeologické teorie srovnává mezi sebou a s biblickými zprávami kriticky. Protikladná tvrzení pečlivě zvažuje a ve svých závěrech je uměřená, byť nelze přehlédnout její mírnou skepsi vůči zprávám biblickým (a tím jistě mírné favorizování teorií založených na archeologickém průzkumu). To lze ovšem pochopit tím, že její práce je založena na kompilaci dobře sestudované literatury. Závěry, které z její práce vyplývají, jsou přesvědčivé. Jde o cenný příspěvek k dějinám starozákonního Izraele.

Navrhuji hodnotit magisterskou práci Jitky Bémové výtečně (1)

V Praze, dne 6. srpna 2008